

Vereniging Oud Ede

Opgericht: 10 september 1924

e-mail: info@oudede.nl, internet: www.oudede.nl

Diepenbrocklaan 16, Ede

een modernistische bungalow

in het teken van

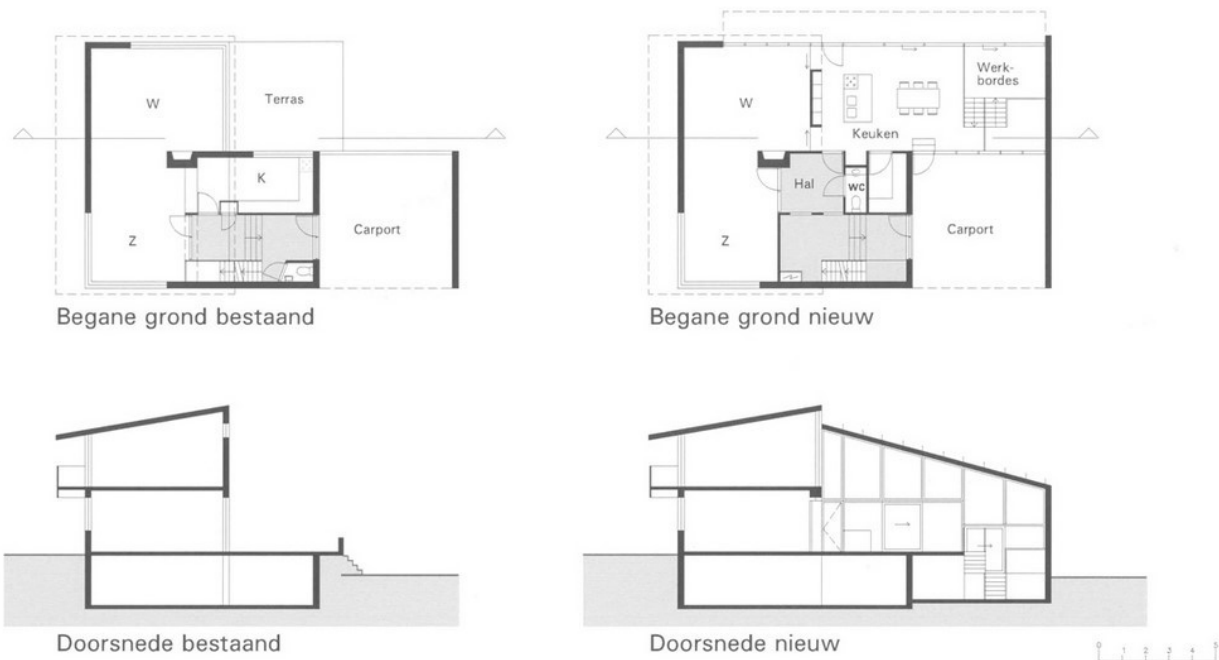
Open Monumenten Dag 2025

Deze publicatie gaat over een Post '65-erfgoed gebouw in de gemeente Ede. Post '65 is de benaming voor bijzondere architectuur en stedenbouw uit de periode 1965-1990. Dat jonge erfgoed is in 2022 onderzocht om zicht te krijgen op de aard, omvang en waarde ervan. De oogst omvat een bonte verzameling verhalen, gebouwen, structuren en gebieden. Één van die gebouwen is de bungalow aan de Diepenbrocklaan 16 in Ede.

De oostelijke flanken van de kernen Bennekom, Ede, Lunteren en Otterlo zijn vanouds geliefd als woonplek voor vermogende mensen. De vrijstaande villa's, landhuizen en bungalows met lommerrijke tuinen voegen zich daar in de groene sfeer van het aangrenzende bos. In vergelijking met de wederopbouwperiode worden de woningen in de periode 1965-1990 weer wat groter, de woningplattegronden experimenteler en de hoofdvormen expressiever. Aan de Diepenbrocklaan in Ede is die ontwikkeling goed te volgen. Voor de bungalow op nummer 16, gebouwd in 1965-1967, heeft architect H. Versluis een modernistische (zie bijlage 1) splitlevel bungalow ontworpen, (zie bijlage 2). De entree en carport bevinden zich op straatniveau. Links daarvan liggen de woon- en slaapverdieping respectievelijk iets verzonken en flink hoger. De plek waar de verspringende vloerniveaus bij elkaar komen wordt in het ontwerp op drie manieren geaccentueerd: door een verticale vensterstrook, een overgang van rood naar geel metselwerk en een 'breuk' met bovenlichten in het flauw hellende dak. De veranda en carport zijn uitgevoerd in donkerbruin geschilderd hout. Dat verbindt de woning met de tuin. Het huis had van oorsprong een hete lucht verwarmingssysteem, later is een centrale verwarming met radiatoren aangelegd. De luchtkanalen zijn toen nog gebleven.

De huidige eigenaren hebben het huis 1999 van de eerste bewoner gekocht en naar een ontwerp van TVA Architecten (Theo Verburg Architecten) uitgebreid, (zie bijlage 2). In het hele huis is dubbelglas en dakisolatie aangebracht en in het nieuwe gedeelte vloerverwarming.

Er is een nieuwe lichte leefkeuken ontworpen en tegelijkertijd is de interne organisatie van het huis verbeterd. De aanbouw van glas en staal in de onbebouwde hoek van het woonhuis sluit dankzij het schuine dakvlak aan bij de bestaande architectuur. De constructieve tweede laag van de nieuwe gevel – het stalen scherm – correspondeert met de uitkragende verdieping van het bestaande huis en verbindt de stoere, robuuste woning met de lichte aanbouw. Een koppeling die versterkt wordt door de zonwering boven de begane grond, die aan het raster is opgehangen. Het materiaalgebruik van de aanbouw contrasteert met het bestaande woonhuis, dat daardoor de eigen identiteit heeft behouden. De oorspronkelijke keuken, die door de uitbreiding vrijkwam, is benut om de interne organisatie van het woonhuis te verbeteren. Dankzij een centrale hal zijn de looproutes verkort. Via de nieuwe keuken is de kelder nu ook bij het huis betrokken en profiteert van het rijkelijk binnenstromende daglicht.

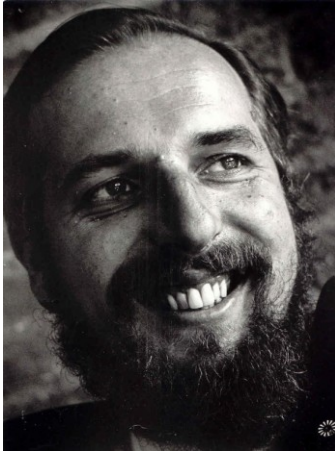
Zuidgevel na verbouwing

Keuken na verbouwing

Een paar jaar geleden zijn zonnepanelen geïnstalleerd en in januari 2025 is overgegaan op elektrische verwarming met een warmtepomp.

Architect H. Versluis

H. Versluis woonde aan de F. C. Donderstraat 8 in Bennekom. In zijn vroegere tijd heeft hij woningen ontworpen o.a. de Diepenbrocklaan. In- en exterieur zijn hoogwaardig samenhangend. De woningen zijn allemaal in de 70-er jaren gebouwd. Ook heeft hij het gemeentelijke monument aan de Diepenbrocklaan 20 ontworpen.

Na deze periode heeft het bureau opdrachten gekregen in de industriële sector. Versluis werd huisarchitect van de spaarbank van Ede, voorloper van de Gelders

Utrechtse Spaarbank, later gefuseerd tot SNS. Het meest markante gebouw uit die tijd was de bank aan de Molenstraat. Een kantoor opgetrokken uit cortenstaal. Later is dit gebouw vervangen door het huidige Univé-kantoor.

TVA architecten

In 1992 startte Theo Verburg in Veenendaal als zelfstandig architect. Sinds 1996 is Ede de thuisbasis voor Theo Verburg Architecten.

Bronnen:

- Publicatie: Leon van Meijel, Post '65-erfgoed in de gemeente Ede (1965-1990): 30 alledaagse en uitzonderlijke iconen, Ede / Nijmegen, 2023;
- Tekeningen: Bouwarchief Ede;
- TVA Architecten, website, <https://www.tva-architecten.nl/project/verbouwing-woonhuis/>
- Foto's Vereniging Oud Ede
- Wikipedia

Bijlage 1

(Post) Modernisme

Een architectuur stroming in de eerste helft van de 20^e eeuw die een radicale breuk vormt met de traditionele bouwstijlen door toepassing van een nieuwe vormtaal die past bij de moderne tijd, de technologie en de levensstijl.

Kenmerken:

- Functionalisme, dus geen overbodige versieringen, 'Form Follows Function'.
- Strakke vormen, vaak rechthoekig, geen klassieke ornamenten.
- Nieuwe materialen als beton, staal en glas zorgden vaak voor grotere open ruimtes, grote ramen en platte daken.
- Open binnenruimtes, flexibel, minder binnenmuren.
- Geen symmetrie maar dynamiek in composities.

Architecten: o.a. Gerrit Rietveld, Leen van der Vlugt.

Gebouwen: Rietveld Schröderhuis Utrecht. Van Nellefabriek Rotterdam.

De voormalige **Van Nellefabriek** aan de Delfshavense Schie in Rotterdam geldt als het voornaamste industriële monument in Nederland. Dit is als zodanig ook wereldwijd erkend, toen het in juni 2014 tot UNESCO werelderfgoed werd verklaard. Leen van der Vlugt.

Rietveld Schröderhuis

Als reactie op het strenge, stoere en functionele Modernisme kwam in de tweede helft van de 20^e eeuw de stroming Post Modernisme waarin gebouwen weer expressief en speels mochten zijn met decoratieve elementen, combinaties van stijlen ('eclecticisme'),

ironie, humor, asymmetrie en een royaal gebruik van kleuren en materialen. Ook kwam er meer aandacht voor de omgeving en de culturele betekenis ervan ('context gericht').

Gebouw: The Wall Utrecht,
Architect: F. Verheijen,

Gebouw: Circustheater
Zandvoort.
Architect: W.B. van Liefland

Brutalisme

Een architectuurstroming in de tweede helft van de 20^e eeuw.

De term komt van het franse *Beton Brut* wat 'ruw beton' betekent.

Kenmerken:

Radicaal, functioneel en eerlijk in materiaalgebruik.

Ruw, onafgewerkt beton, soms baksteen of staal.

Grote massieve volumes in blokachtige vormen.

Functionele expressie, niet verhuld.

Weinig ornamentiek, het draait om de kracht van de vorm en het materiaal.

Geometrie en herhaling met dramatische schaduwwerking.

Gebouw: Vijzelgemaal Ede,
Architect: Ing. Bureau Witteveen
en Bos

Gebouw:, Gemeentehuis Ede, Architect: Broek en Bakema.

Gebouwen: Girokantoor Arnhem Architect: Broek en Bakema

Bijlage 2: Ontwerpen nieuwbouw en verbouw

